

TEMAT ZAJĘĆ: Recenzja rozprawki problemowej i interpretacyjnej.

Jak sami się przekonaliście, napisanie rozprawki może być nie lada wyzwaniem. Dobrze pisać rozprawki naprawdę można się nauczyć. Nie wolno się poddawać, zniechęcać. Trzeba ćwiczyć, bo, jak wiecie, trening czyni mistrza.

Przed napisaniem wypracowania, warto zawsze stworzyć sobie plan rozprawki. W tym celu możecie skorzystać z podanego niżej schematu, który pomoże Wam zebrać myśli i uporządkować wypowiedź.

Zobaczcie, z jakich elementów składa się wypowiedź, czego nie można pominąć. Przepiszcie lub wydrukujcie i wklejcie poniższy schemat do zeszytu.

ROZPRAWKA PROBLEMOWA

WSTĘP

a) Wprowadzenie do tematu (musi nawiązywać do tematu, łączyć się z nim)

.....

.....

.....

b) Sformułowanie własnego stanowiska wobec problemu postawionego w temacie (teza lub hipoteza)

.....

.....

ROZWINIĘCIE

a) Interpretacja problemu w dołączonym do polecenia fragmencie tekstu

Argument/y

.....

.....

Uzasadnienie argumentu/ów

.....

.....

.....

b) Interpretacja problemu w odniesieniu do całości utworu

Argument/y

.....

.....

Uzasadnienie argumentu/ów

.....

.....

.....

c) Interpretacja problemu w odniesieniu do innego tekstu kultury

Przykład utworu (autor, tytuł)

Argument/y

.....

.....

Uzasadnienie argumentu/ów

.....

.....

.....

ZAKOŃCZENIE

Podsumowanie rozważań i sformułowanie wniosków. Potwierdzenie postawionej we wstępie tezy lub postawienie tezy (w przypadku hipotezy)

.....

.....

.....

.....

.....

Pamiętajcie, by zawsze odróżniać argumenty od przykładów. Zachęcam do obejrzenia poniższych materiałów filmowych:

Formułowanie tezy w pracy z języka polskiego

https://www.youtube.com/watch?v=GqLKAL_mquI

Przykład to nie argument. Jak uniknąć podstawowego błędu w rozprawce maturalnej.

<https://www.youtube.com/watch?v=Xg7Sc0hZJxE>

Wprowadzanie argumentów w rozprawce maturalnej z polskiego

https://www.youtube.com/watch?v=cbOAF_D32a8

Jak pisać argumenty w rozprawce?

https://www.youtube.com/watch?v=QqrH_iEWO0I

Materiały, do których również warto zajrzeć. Znajdziecie w nich wskazówki, jak pisać rozprawki wraz z przykładami.

<http://eduentuzjasci.pl/images/stories/publikacje/ibe-poradnik-matura-jezyk-polski-rozprawka.pdf>

<https://epodreczniki.pl/a/uczmy-sie-redagowac-rozprawke/DCu4zaFrO>

TEMAT ZAJĘĆ: „Sonety krymskie” A. Mickiewicza pamiętnikiem z podróży krymskiej emigranta.

Romantyzm przedstawiał człowieka jako podróżującego, wędrującego, zagubionego i błądzącego, ale jednocześnie poszukującego. Romantyk próbował nie tylko dotrzeć do celu swojej wędrówki, lecz przede wszystkim odnaleźć sens życia oraz własną tożsamość. Człowiek wędrowiec stawał się wiecznym tułaczem i pielgrzymem. Na kolejnych etapach podróży przeżywał duchową inicjację. Podróżowano po własnym kraju (odbywano „narodowe pielgrzymki” w głąb własnej historii, tradycji, opisywano ziemię, klimat i pejzaże), wędrowano po Europie, a także, ze względu na fascynację orientem, na Wschód.

Podróże opisywano na różne sposoby. Były to prawdziwe relacje z rzeczywistych podróży lub literackie przedstawienia wyobrażonych wędrówek.

Literackiego wzorca pielgrzyma, wędrowcy dostarczył George Byron, który napisał *Wędrówki Childe Harolda* [czyt. wędrówki czarłd harolda] (1812). Ich bohaterem jest człowiek melancholijny, skłócony ze światem, bezskutecznie wędrujący po świecie w poszukiwaniu sensu życia.

Polska literatura romantyczna oprócz samotnego, niespełnionego w życiu bohatera podkreślała także motyw Polaka - emigranta, tęsknotę za utraconą ojczyzną, obrazy uczuć i emocji wędrowca, w jego zetknięciu z przyrodą. Bohater mógł wówczas przeżyć zarówno piękno natury, jak i jej grozę.

Z romantycznymi podróżami nieodłącznie wiążą się też dwa pojęcia: *egzotyzm* i *orientalizm*. Egzotyzm był wyrazem zainteresowania kulturą, życiem i przyrodą krajów innych niż europejskie. Orientalizm stanowi odmianę egzotyizmu i dotyczy fascynacji kulturą Wschodu. Jednym z pierwszych utworów w literaturze europejskiej, który został osadzony w realiach Bliskiego Wschodu, był *Giaur* (1813) George’a Byrona. W literaturze polskiej najpełniejszy wyraz swojej fascynacji orientem dał Adam Mickiewicz w *Sonetach krymskich* (1826). Przedstawił w on w tych utworach Polaka - emigranta, człowieka tęskniącego za utraconą ojczyzną oraz obrazy jego uczuć i emocji.

Zapoznajcie się z okolicznościami powstania „Sonetów krymskich”

<https://epodreczniki.pl/a/przeczytaj/D31W31fNn>

Uzupełnijcie podany niżej tekst i przepiszcie go do zeszytu pod tematem lekcji.

„Sonety krymskie” Adama Mickiewicza – okoliczności powstania utworu

W 1825 roku, w czasie zesłania Mickiewicza w głąb,,
zapropnowała poecie dołączenie do wyprawy na Podróż rozpoczęła się
....., a zakończyła..... Wyprawa obfitowała w wiele wrażeń i była dla
Mickiewicza ogromnym przeżyciem, ponieważ
..... Notował on swoje wrażenia oraz
ciekawe informacje na temat Podróż ta zainspirowała poetę
do napisania utworów poświęconych wyprawie i zadedykowanych

„Sonety krymskie” Adama Mickiewicza (cykl sonetów) wydane zostały w
roku w Moskwie wraz z sonetami miłosnymi, nazwanymi
.....

Prześledźcie trasę, którą pokonał Adam Mickiewicz
<https://epodreczniki.pl/a/mapa-interaktywna/DKvgTVm9x> (polecenie 1)

Utwory cyklu nie zostały ułożone zgodnie z trasami turystycznymi, ale według wrażeń, jakie wywoływały miejsca oglądane przez poetę. Pierwsza grupa utworów to sonety o tematyce morskiej, inna sięga do wizerunku stolicy chanów, czyli Bakczysaraju: przywołuje dawną potęgę i wprowadza rozważania o ludzkim szczęściu. Jeszcze inna grupa sonetów ukazuje opisy gór i refleksje z nimi związane.

TEMAT ZAJĘĆ: „Sonety krymskie” Adama Mickiewicza - analiza i interpretacja wybranych sonetów. (2 godziny)

Zapoznajcie się z wybranymi sonetami Adama Mickiewicza:

- „Stepy akermahskie”
- „Burza”
- „Widok gór ze stepów Kozłowa”
- „Bakczysaraj”
- „Pielgrzym”
- „Ajudah”

Wszystkie utwory dostępne pod poniższym linkiem (pod informacjami na temat genezy cyklu)

<https://epodreczniki.pl/a/przeczytaj/D31W31fNn>

Spróbujcie określić treść i problematykę tych sonetów.

Podaną niżej kartę pracy wklejcie do zeszytu.

Do tabeli w odpowiednie miejsca wpiszcie powyższe tytuły sonetów (mogą się powtarzać)

Wysłuchajcie również tego materiału <https://www.youtube.com/watch?v=felnquOqytI>

KARTA PRACY

Sonety krymskie są poetyckim zapisem fascynacji Mickiewicza światem Orientu. W osiemnastu utworach poeta odkrywa przed czytelnikiem niespotykane piękno odległych krajobrazów oraz kulturę ludzi Wschodu. Cykl sonetów jest znakomitą przykładową romantycznego egzotyizmu. Olśniewający świat Krymu poznajemy z dwóch perspektyw: przybywającego z Europy Pielgrzyma oraz Mirzy – przewodnika, który odsłania tajemnice odległej krainy. Dochodzi w tych utworach do spotkania dwóch światów i zderzenia dwóch kultur. Fascynująca podróż do krainy Orientu stała się wielką inspiracją poetycką, stała się świadectwem opisu wrażeń i emocji pielgrzyma podróżującego po Krymie.

Romantyczny poeta i podróżnik ukazany w cyklu utworów to *alter ego* Mickiewicza. Choć postać mówiąca ma „chore” serce i tęskni za ojczyzną, zachowuje ciekawość świata, chłonie otaczające krajobrazy oraz poznaje kulturę wschodnią. Mickiewicz, odwołując się do wielu zmysłów, z niezwykłą dbałością o szczegóły, tworzy w 18 lirykach poetycką miniaturę Orientu. Podróż na Wschód jest przy tym dla podmiotu mówiącego podróżą wewnętrzną, podczas której odkrywa swoje uczucia i emocje. Wkraczanie w obcy świat jest jednocześnie dla podmiotu lirycznego drogą w głąb siebie.

Sonety krymskie to krótkie, w większości zaledwie czternastowersowe obrazy. Rygor formy gatunkowej sprawiał, że wszystkie opisy i refleksje musiały być zwarte, a jednocześnie sugestywne i wyraziste. Mickiewicz rozluźnił reguły sonetu. Przede wszystkim zrezygnował z precyzyjnego podziału na część opisową i refleksyjną, a ponadto wprowadził w obręb utworów elementy dialogu i miniaturowe scenki dramatyczne. Poeta starannie dobierał słowa i korzystał z bogactwa środków stylistycznych. Za ich pomocą kreował świat, budował nastrój i zarysowywał lokalny koloryt Orientu. Opisywał przyrodę, ale także oddawał złożone emocje bohaterów lirycznych. Dbał o warstwę znaczeniową, jak i brzmieniową utworów.

Cechy charakterystyczne dla całego cyklu:

- orientalizm (obecność elementów tradycji, kultury, sztuki i pejzażu Wschodu)
- autobiografizm (wplatanie do utworu własnych przeżyć i losów)
- podróż wewnętrzna (poznawanie natury i kultury Wschodu to także czas poznawania samego siebie, to podróż w głąb wrażliwości, wyobraźni i duchowości człowieka)

Poruszane w cyklu tematy:

Temat	Tytuł utworu (konkretnego sonetu)
Piękno krymskiej przyrody	
Obca i fascynująca kultura islamu	
Refleksja egzystencjalna	
Refleksja metafizyczna	
Refleksja historiozoficzna	
Refleksja autotematyczna (poeta o sobie i swojej twórczości)	
Tęsknota za ojczyzną	

W celu utrwalenia wiadomości na temat „Sonetów krymskich” A. Mickiewicza zapoznajcie się również z informacjami znajdującymi się w podręczniku (s. 89-92).

Dla zainteresowanych:

<https://epodreczniki.pl/b/sonety-krymskie-jako-gra-z-tradycja-gatunku/PRanPG19u>

W środę i w piątek odbędą się spotkania poświęcone tym zagadnieniom.